Viața, minunile și proorociile Sfântului Serafim de Vîrița

(1866-1949)

Traducere din limba engleză de
Prof. Paul Bălan

DOXOLOGIA
Iași, 2025

Cuprins

Nota editorului 7
A. Viața cuviosului nostru părinte Serafim de Vîrița 9
B. Povățuiri ale părintelui Serafim de Vîrița 47

Minuni ale părintelui Serafim de Vîrița

Ștefan fugarul 51
Vasili „sutașul" 53
Maria 54
Cum a ajutat-o starețul să găsească o slujbă 57
Vindecarea copilului orb 58
Doamna din Berlin 59
Un general misterios 59
Arhimandritul Nikita 60
Miresele lui Hristos 63
Alexandra 64
Istorisirea unui student de la seminarul teologic 67
„Lucrează timp de șase zile, iar în cea de-a șaptea roagă-te Domnului Dumnezeului tău" 68
Ecaterina 70
„Numaidecât te vei cununa!" 71
Tămăduirea unui tânăr 75
Chirurgul 75
Vindecarea bolnavilor de cancer 76
Vindecarea medicului 77
Harul lui Dumnezeu 79

Izbăvirea de tâlhari 80
Cum l-a ajutat starețul pe un ofițer 80
Salvarea unui sinucigaș 81
„Vei fi monahie" 82
Ajutor la lecții 83
Starețul prevestește preoția și arhieria 86
Pocăința unui păcătos 86
Tămăduirea unei demonizate 87
Vindecarea unui alcoolic 88
Istorisirea unei fiice duhovnicești a starețului 90
Istorisirea Antoniei L. Nikolaievna 92
Starețul îi ajută pe oamenii care vin
la mormântul său pentru a-i cere ajutorul 94
„Lasă-te de băutură!" 96

Patericul Vîriței

Părintele protopop Alexei Kibardin 97
Olga 105
Evdochia 112
Cele două bătrâne 114
Bătrânul Feodor 118
Maica Natalia cea nebună pentru Hristos 125
Istorisirea protopopului Vasili Sveț 126
Istorisirea Înaltpreasfințitului Proclu,
Arhiepiscop de Sibirsk și Melekes 130
Istorisirea Ecaterinei Vladimirovna 133
Troparul Sfântului Serafim de Vîrița 149
Moștenirea duhovnicească a părintelui Serafim 151

Nota editorului

„Minunat este Dumnezeu întru sfinții Lui"
(Ps. 67, 36)

În vara anului 2002, fratele nostru întru Hristos Antoni Danilin, din Moscova, student la Facultatea de Teologie a Universității Aristotel din Tesalonic, urma să plece în vacanță în patria sa. L-am rugat să ceară povățuire de la persoane duhovnicești venerabile ale Bisericii Ruse și să ne aducă o biografie amplă a unui stareț harismatic, canonizat, spre zidirea sufletelor cucernicilor credincioși ai Bisericii Ortodoxe Grecești.

S-a arătat interesat de această idee. La întoarcere, ne-a vorbit cu înflăcărare despre Sfântul Serafim de Vîrița, recent canonizat de Biserică. Tot atunci, o altă persoană din Rusia, părintele Nectarie, monah al unei mănăstiri grecești, ne-a vorbit despre același sfânt și ne-a îndemnat să-i publicăm minunata sa viață. În plus, a luat legătura cu frăția „Sf. Alexie al Moscovei", care a pus în circulație această remarcabilă lucrare, și a cerut acordul de a o tipări în Grecia.

Fratele Teodor, care este responsabil de această frăție, un creștin zelos în fapte bune, ne-a oferit cu bucurie permisiunea de a o publica. Deja, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu binecuvântarea sfântului, cartea vede lumina

tiparului, spre slava lui Dumnezeu, spre cinstirea noului sfânt canonizat, Serafim de Vîrița, și spre întărirea duhovnicească a creștinilor ortodocși care se ostenesc pentru mântuire în aceste vremuri de mare apostazie.

Sfântul Serafim este o personalitate harismatică a Bisericii Ruse, împodobit, mai ales, cu harul prorociei și al facerii de minuni. Cu adevărat „Iisus Hristos, ieri și azi și în veci, este Același" (Evrei 13, 7). Domnul Însuși ne-a încredințat de aceasta: „Cel ce crede în Mine va face și el lucrurile pe care le fac Eu, și mai mari decât acestea va face" (Ioan 14, 12).

Le dorim credincioșilor și smeriților cititori o lectură plăcută și mult folos duhovnicesc.

Doamna din Berlin

Înainte de război, o doamnă bine îmbrăcată și cu bun gust venea adesea la stareț. De fiecare dacă când ajungea la el, starețul îi spunea: „Te rog, cheam-o pe doamna din Berlin".

Odată ea l-a întrebat:

— Părinte, de ce îmi spuneți „doamna din Berlin"?

— Va veni o vreme când singură vei înțelege, îi răspunse starețul.

Cel de-al Doilea Război Mondial izbucni, iar soțul ei a fost ucis în luptă. Ea a absolvit școala de surori medicale și s-a aflat pe front până la sfârșitul războiului. A ajuns la Berlin și astfel a devenit „doamna din Berlin".

Mai târziu, femeia a ajuns maică.

Un general misterios

Un bărbat a povestit următoarea întâmplare. În armată a avut gradul de locotenent. Într-o bună zi, plutonul său a preluat o fabrică de băuturi alcoolice din Germania. Aici se aflau numeroase puțuri pline cu alcool. Toți erau încântați și de-abia așteptau să guste de acolo. Deodată, a apărut un general și i-a spus șefului de pluton:

— Îți ordon să incendiezi imediat toate puțurile.

Locotenentul a îndeplinit de îndată ordinul generalului și le-a spus soldaților să dea foc puțurilor. Nimeni nu înțelegea de ce generalul dăduse acest ordin. Apoi, s-a gândit să-l întrebe pe general, dar nu l-a mai putut găsi nicăieri. Dispăruse. „Poate a fost o fantomă", gândi locotenentul. Apoi îi întrebă pe soldați dacă îl văzuseră pe general și dacă ordonase cu adevărat aceasta. Toți i-au spus că îl văzuseră cu adevărat pe general și că auziseră ordinul său. Ulterior au aflat că puțurile conțineau alcool metilic, și oricine ar fi băut de acolo ar fi murit cu siguranță.

La sfârșitul războiului, întorcându-se acasă, locotenentul văzu poza unui călugăr printre icoanele mamei sale. Îl recunoscu pe generalul care îi dăduse ordinul de a incendia puțurile. A întrebat cine era acel călugăr, iar mama i-a răspuns că era duhovnicul ei, ieromonahul Serafim.

— Pe toată durata războiului, el s-a rugat pentru tine, îi spuse mama. Îl rugasem să se roage pentru tine, ca să nu fii omorât de dușmani.

Arhimandritul Nikita

Numele său de mirean a fost Petru. Din copilărie a viețuit în mănăstirea Valaam, fiind ucenicul unui stareț. Locuia în aceeași chilie cu el.

Părintele Nikita spunea că, odată, după Dumnezeiasca Liturghie, l-a văzut pe starețul său în Sfântul Altar închinându-se înaintea Sfântului Potir gol și a Sfântului Disc. La ieșirea din biserică, l-a întrebat:

— Iubite părinte, de ce te-ai mai închinat la Sfintele Vase, din moment ce erau goale?

— Am vrut să-ți atrag atenția asupra rugăciunilor mele. Când trecem prin fața palatului țarului nu ne scoatem pălăria și nu ne plecăm? Poate că țarul nu se află acolo, și totuși o facem din respect pentru el. Iar aici, în aceste Sfinte Vase S-a aflat tocmai Împăratul împăraților, Creatorul a toate și Însuși mântuitorul nostru. Este oare cu putință să nu îngenunchem înaintea acestor Sfinte Vase? i-a răspuns starețul.

Pe vremea aceea, în unele mănăstiri mari existau seminare teologice. Un astfel de seminar era la mănăstirea Valaam. Starețul, la vremea cuvenită, i-a dat ucenicului binecuvântarea de a studia la acest seminar.

Petru dorea să devină monah și să rămână în mănăstire, dar starețul nu i-a dat binecuvântare.

— Unde să mă duc, părinte? întrebă Petru. Aici e raiul pe pământ, iar lumea este ca iadul.

— Du-te în lume, îi răspunse starețul. Te vei căsători cu o fată pe nume Elisabeta și vei deveni preot. Ea îți va dărui un fiu și veți trăi împreună ca frați. Apoi, amândoi veți intra în viața monahală. Vei purta mitră și vei ajunge duhovnic într-o mănăstire binecunoscută și slăvită.

Totul s-a întâmplat după cuvântul starețului. Petru s-a căsătorit cu Elisabeta, a devenit preot și a slujit într-o biserică dintr-o suburbie a Petersburgului. A absolvit și Academia Teologică și au avut un fiu. În anii 1920, părintele Petru a fost arestat și închis într-un lagăr de concentrare. După război, s-a întors la Leningrad.

Soția sa a pătimit, de asemenea, multe. Fiul lor a dispărut fără urmă. După 18 ani, Petru și-a întâlnit din nou soția. Erau amândoi întristați de soarta fiului lor. Nu știau dacă era în viață sau dacă murise și nici cum să se roage pentru el. Într-o bună zi, soția îi spuse:

— Du-te la Vîrița; se spune că acolo viețuiește un stareț. El îți va spune, cu siguranță, ceva și ne va mângâia.

Părintele Petru se duse la Vîrița, unde dădu de părintele Serafim. De îndată ce părintele Serafim îl văzu, îi spuse:

— Iată că a venit Nikita.

— Nu mă numesc Nikita, iubite părinte, numele meu este Petru și sunt preot.

— Iar eu am crezut că ești Nikita, fiindcă dumneata, Petru, duhovnicul întregii eparhii a Novgorodului, ai venit la mine, bietul Serafim.

— Am venit pentru următorul motiv: fiul meu a dispărut fără urmă.

Părintele Petru se aruncă la picioarele starețului.

— Ridică-te, Petru! Nu face așa ceva. Stai aici, îi spuse starețul. Roagă-te și îți vei găsi fiul.

Apoi au băut ceai împreună și au conversat. În cele din urmă, starețul îi dădu trei pachete de biscuiți și îi spuse:

— Acestea sunt pentru ceaiul de acasă. Ia aceste trei pachete de biscuiți, câte unul pentru fiecare dintre voi.

Părintele Petru se întoarse acasă. Pe drum se tot gândea: „De ce mi-a spus: câte unul pentru fiecare dintre voi? Noi suntem doar doi: eu și soția". Acasă, soția îl întreabă:

— Ce ți-a spus starețul?

— A spus că fiul nostru trăiește și că îl vom vedea în curând. Ne-a mai dat și trei pachete de biscuiți pentru ceai.

În anii aceia, oamenii nu aveau nici măcar suficientă pâine. De aceea, cine avea biscuiți se bucura de un adevărat privilegiu. Au pus samovarul pe foc, paharele pe masă și erau gata să-și bea ceaiul. Deodată, cineva bătu la ușă. Intră un ofițer și îi întrebă:

— Aici locuiește părintele Petru Țesnokov?

— Da, eu sunt acela, dar dumneata cine ești?

— Mămică, tăticule, eu sunt fiul vostru. Iertați-mă, am vrut să intru la Școala de Război. De aceea nu am putut spune nimănui că sunt fiu de preot. Dar acum v-am regăsit.

S-au așezat cu toții fericiți la masă și i-au dat fiului lor cel de-al treilea pachet de biscuiți. Mai târziu, părintele Petru a ajuns călugăr, iar la tunderea în monahism a primit numele Nikita. A devenit arhimandrit și duhovnic al Sfintei Mănăstiri a Peșterilor de la Pskov. Atunci când săvârșea Sfânta Liturghie purta o mitră, așa precum prorociseră părintele Serafim și starețul său de la mănăstirea Valaam.

Miresele lui Hristos

Două surori, Valentina și Lidia, locuiau în Leningrad. Rămăseseră fără părinți și locuiau împreună cu mătușa lor, Matrona, în casa acesteia. Încă din copilărie, Valentina iubise foarte mult biserica și mergea adesea la slujbe. Verișoara ei, Nina, care rămăsese și ea orfană, o însoțea mereu. Așadar, Valentina și verișoara ei își doreau mult

să devină maici, însă Matrona nu le dădea binecuvântarea. S-au hotărât să ceară sfatul părintelui Serafim. De aceea, Matrona se duse la Vîrița și îi spuse starețului:

— Am grijă de două surori orfane, deși nu sunt copiii mei. Una dintre ele vrea să se călugărească. La fel și verișoara ei.

— De ce le oprești? o întrebă starețul cu severitate.

La scurtă vreme, Valentina și verișoara ei au mers la părintele Serafim. Când le văzu, acesta le spuse:

— Miresele lui Hristos m-au vizitat!

— Părinte Serafim, spuse Valentina, am și o verișoară mai tânără decât mine.

— Nu-ți face griji! Doar cei aleși de Dumnezeu ajung monahi. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu te-a ales. Ea nu le va părăsi nici pe rudele tale. Mai târziu, și verișoara ta va deveni maică.

În ziua prăznuirii Sfintei Tatiana, Valentina și verișoara ei au fost primite ca surori în mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului" din Puhtița, Estonia.

Alexandra

Odată, o femeie pe nume Alexandra s-a dus la Vîrița. Nu credea în Dumnezeu, iar soțul ei nu se întorsese de pe front. Atunci, niște cunoscuți i-au spus: „Aici trăiește un monah bătrân, văzător cu duhul; du-te și cere-i sfatul. El îți va putea spune ce s-a întâmplat cu soțul tău".

Alexandra a mers la părintele Serafim împreună cu fiica ei de opt ani, care era pe atunci surdă. Au așteptat